

GÖTEBORGS UNIVERSITET

GÖTEBORGSSTUDIER I NORDISK SPRÅKVETENSKAP 22

REDAKTÖRER FÖR SERIEN: Elisabet Engdahl, Hans Landqvist, Benjamin Lyngfelt, Andreas Nord, Lena Rogström, Barbro Wallgren Hemlin

I denna avhandling undersöker Lotta Olvegård flerspråkiga elevers möten med lärobokstexter i historia för gymnasieskolan.

Avhandlingen består av två empiriska delstudier. Genom funktionella textanalyser undersöks i den första delstudien strukturella och språkliga drag i fem läroböcker i historia för gymnasieskolan. I den andra delstudien analyseras, genom enskilda textsamtal, gymnasieelevers möten med några av lärobokstexterna, med fokus på elever som har svenska som andraspråk.

De samlade resultaten från de båda delstudierna visar att lärobokstexterna i historia är språkligt utmanande för andraspråkläsarna. För att förstå texterna måste man som läsare ha ett brett och djupgående ordförråd och en förmåga att analysera komplexa lexikala och grammatiska strukturer. Man måste också kunna göra inferenser för att tolka underförstådd information i texterna. Andraspråkläsarna i studien använder därför såväl textuella som kontextuella resurser för att finna ledtrådar som kan hjälpa dem att skapa mening i lärobokstexterna. Eftersom flera av andraspråkläsarna inte har utvecklat det ämnesspecifika ordförråd som krävs för att kunna identifiera relevanta språkliga ledtrådar i texten, och/eller inte delar läroboksförfattarnas referensramar, leder emellertid dessa ledtrådar ofta till att läsarna gör oväntade tolkningar av innehållet i texterna.

LOTTA OLVEGÅRD

ISBN 978-91-87850-53-0 ISSN 1652-3105

Herravälde. Är det bara killar eller?

Lotta Olvegård

Herravälde.

Är det bara killar eller?

Andraspråkläsare möter lärobokstexter i historia för gymnasieskolan

LOTTA OLVEGÅRD

GÖTEBORGSSTUDIER I NORDISK SPRÅKVETENSKAP

REDAKTÖRER FÖR SERIEN: Elisabet Engdahl, Hans Landqvist, Benjamin Lyngfelt,
Andreas Nord, Lena Rogström, Emma Sköldberg, Barbro Wallgren Hemlin

1. Magnus Fernberg: *Kåseristil*. 2004.
2. Tore Otterup: *"Jag känner mej begåvad bara". Om flerspråkighet och identitetskonstruktion bland ungdomar i ett multietniskt förortsområde*. 2005.
3. Per Fröjd: *Att läsa och förstå svenska. Läsförmågan hos elever i årskurs 9 i Borås 2000–2002*. 2005.
4. Jenny Nilsson: *Adverb i interaktion*. 2005.
5. Susanna Karlsson: *Positioneringsfraser i interaktion. Syntax, prosodi och funktion*. 2006.
6. Thorwald Lorentzon: *Mellan frihet och jämlikhet. Jämförande studier av lexikala förändringar i moderaternas och vänsterpartiets valmanifest 1948–2002*. 2006.
7. Maia Andréasson: *Satsadverbial, ledföljd och informationsdynamik i svenskan*. 2007.
8. Sofia Tingsell: *Reflexivt och personligt pronomen. Anaforisk syftning hos ungdomar i flerspråkiga storstadsmiljöer*. 2007.
9. Claes Ohlsson: *Folkets fonder? En textvetenskaplig studie av det svenska pensionssparandets domesticering*. 2007.
10. Peter Andersson: *Modalitet och förändring. En studie av må och kunna i fornsvenska*. 2007.
11. Gudrun Rawoens: *Kausativa verbkonstruktioner i svenskan och nederländskan. En korpusbaserad syntaktisk-semantisk undersökning*. 2008.
12. Sven Lövfors: *Historiska angivelser i allmänna ordböcker med särskild hänsyn till Svensk ordbok utgiven av Svenska Akademien*. 2010.
13. Julia Prentice: *På rak sak. Om ordförbindelser och konventionaliserade uttryck bland unga språkbrukare i flerspråkiga miljöer*. 2010.
14. Roger Källström & Inger Lindberg: *Young urban Swedish. Variation and change in multilingual settings*. 2011.
15. Karin Helgesson: *Platsannonser i tiden. Den orubricerade platsannonsern 1955–2005*. 2011.
16. Mikael Nordenfors: *Skriftspråksutveckling under högstadiet*. 2011.
17. Ulrika Magnusson: *Skolspråk i utveckling. En- och flerspråkiga elevers bruk av grammatiska metaforer i senare skolar*. 2011.
18. Inga-Lill Grahn: *Tala om att tänka. Om processer och projekt vid användning av orden tänka och tanke i tre samtal*. 2012.
19. Rudolf Rydstedt: *En matchningsdriven semantisk modell. Mellan ordboken och den interna grammatiken*. 2012.
20. Karin Sandwall: *Att hantera praktiken. Om sfi-studerades möjligheter till interaktion och lärande på praktikplatser*. 2013.
21. Karin Sheikhi: *Vägar till förståelse. Andraspråkstalare i samtal med en studie- och yrkesvägledare*. 2013.